

Assalam alejkum, Evropo: deník ingušského uprchlíka III

Již potřetí přinášíme deníkové zápisky ingušského uprchlíka, který pobývá v uprchlickém táboře ve střední Evropě. Uprchlík v deníku popisuje život v táboře, vztahy s obyvateli okolních obcí a zamýšlí se nad vztahem Evropy k Rusku a k problémům na Kavkaze.

24.09.2008

Assalam alejkum, Evropo.

Omluv mé dlouhé mlčení. Za tu dobu jsem si nesčetněkrát říkal, že nebudu v psaní deníku pokračovat, ale můj deník je mým jediným společníkem, kterému vyprávím o svých malých vítězstvích a trápeních skrytých cizímu zraku.

Vítězství za tuto dobu žádná nebyla. Byl jsem na pohovoru – trval celých šest hodin. Vyslýchala mne mladičká slečna – vyšetřovatelka z migračního úřadu. Byl jsem vyslýchán tak důsledně a přehnaně pečlivě, jako kdyby se báli, že pod maskou obyčejného uprchlíka se skrývá agent FSB¹ nebo válečný zločinec, který se snaží proniknout do Evropy. Je až k nevíře, že když do některého státu EU přijede skutečný agent FSB nebo válečný zločinec, je vítán s otevřenou náručí. Celý svět ví o jeho minulosti a přítomnosti, o stovkách tisíců obětí, jejichž krví pošpinil své ruce, ale všichni se tváří, jako kdyby o tom nevěděli. Nevědí o Čečensku, o Ingušsku, o Politkovké a Sčekočichinovi², ani o Gruzii. Výsledky mého šestihodinového pohovoru budou známy až za půl roku.

Nedávno se mi a A. naskytla příležitost si přivydělat. Bylo potřeba rozebrat obrovskou kůlnu. Za to nám slíbili 30 euro každému. Dohoda byla, že budeme pracovat do šesti hodin večer. Když jsme jí rozebrali, bylo už kolem šesté hodiny. Potom se zjistilo, že všechna prkna a trámy se musí naložit na traktor. Zvládli jsme i to. Náš zaměstnavatel nám řekl, abychom s ním jeli s traktorem domů pro peníze. K němu domů to bylo asi patnáct kilometrů. Než jsme tam dojeli, už se setmělo. Vrata nám otevřela jeho manželka, traktor zajel na dvůr. Vystoupili jsme a čekali, až vyjde náš zaměstnavatel a zaplatí nám. Za tři minuty vyběhla jeho rozčfřená manželka a řvala na nás: „A kdo bude vykládat?“ Odvětili jsme jí, že už je osm hodin a že už víc pracovat nebudeme. Ona na nás ještě chvíli křičela, ale pochopila, že to nepomůže. Vyšel manžel a sdělil nám, že nám každému zaplatí namísto 30 euro pouze 15, když nevyložíme náklad z traktoru. Moje slovní zásoba stačila jen na to, abych mu řekl: „strč si těch 30 euro někam“. Odešel jsem bez peněz.

¹ FSB neboli Federální bezpečnostní služba; Федеральная Служба Безопасности, ФСБ, pozn. překladatele.

² Jurij Petrovič Sčekočichin (1950-2003) – spisovatel, scénárista, novinář a politik, který zemřel na záhadnou nemoc v roce 2003 při své návštěvě USA, těsně před plánovanou schůzkou s FBI (viz: http://en.wikipedia.org/wiki/Yuri_Shchekochikhin), pozn. překladatele.

Ze včerejška mám dobrou zprávu – narodila se mi dcera. Ale tato zpráva byla pokažena tím, že žena čekala od devíti ráno do dvou hodin odpoledne, než sestřička zavolala záchranku. Do nemocnice ji vzali, až když jí začaly stahy. Já si velice vážím své ženy. Věř mi, Evropo, že ona musela zkusit o hodně více, než já. Není o nic lehčí bojovat ve válce, než čekat na někoho až se z ní vrátí. O hodně lehčí je zemřít, než prožívat smrt blízkého člověka.

M. mne utěšoval. Říkal, že nejsou zde všichni takoví jako ta sestřička. Vím, že nejsou všichni takoví, ale je mi líto, že takoví lidé vůbec jsou, a nejenom tady, ale všude jinde na světě. Jenom nedokážu pochopit, jak to ta sestřička myslela. Co jí přinutilo dělat to, co dělala? Možná se bála, že moje dítě bude jíst její chleba? Nebo dýchat její vzduch? Možná už je unavena z častých porodů Čečenek? Ale co by dělala ona na jejich místě, kdyby během několika málo let její národ ztratil 300 000 lidí?

Dneska mi A. řekl, že si našel práci, ale daleko – šedesát kilometrů od našeho města. Já nepojedu. Už tu víc pracovat nechci. Počkám si na odpověď z migračního úřadu, a pak se uvidí.

Nejvíce ze všeho mne překvapuje období mlčení následující po vraždě Magomeda Yevloyeva³, majitele webové stránky Ingushetiya.ru. Znal jsem ho ještě z dob, kdy jsem pracoval v prokuratuře města M. Nedá se říct, že by naše vztahy byly přátelské. Nemůžu říct ani to, jaký postoj jsem zaujímal já vůči jeho opoziční činnosti a vůči jeho webové stránce. Můžu říct jen tolik, že jsem měl vždy tušení, že na něj čeká násilná smrt. Stalo se, Evropo, že opravdoví muži, obzvláště v našich končinách, se velmi málokdy dožívají stáří.

30.10.2008

Assalam alejkum, Evropa.

Dnes je tomu přesně šestnáct let, kdy 30. října 1992 ruská vojska provedla etnickou čistku, jejích výsledkem bylo to, že 70 tisíc Ingušů ztratilo své domy, rodiny a blízké.

Narodila se mi dcera. Evropo, Bůh je vskutku milostiv! I když po jejím narození teď vznikla celá řada nových problémů, ale jsem rád, moc rád!

Brzo odjíždí můj dobrý přítel – končí mu zde pracovní povolení. Pokud by se mi narodil syn, určitě bych ho pojmenoval po něm. Bude mi moc těžko bez něho, vlastně smutno. Hrom do toho! Už jsem unavený z toho, že jsem se za ty roky musel loučit z tolika lidmi, kteří mi jsou milí a blízcí.

Z našeho utečeneckého tábora teď mnozí odjíždějí do Švédska. Říkají, že je tam dobře. Ale já jsem si už příliš zvyknul na toto město, dokonce si ho i trochu zamiloval. Sotva bych odsud mohl odjet. Je pro mne těžké začínat zase od začátku.

Založil jsem si účet v bance. Teď mám bankovní účet a na něm celých padesát zlotých. Aspoň se nemusím znepokojovat – pokud má banka vyhlásí bankrot, moc toho neztratím.

Hodně štěstí všem, Evropo. Je čas jít spát.

8.11.2008

Assalam alejkum, Evropa.

³ viz: http://en.wikipedia.org/wiki/Magomed_Yevloyev

V táboře za poslední tři týdny dostali mnozí povolení k pobytu. Rodiny těch, kdo dostali pobyt, jsou přesídleni do domu pro svobodné matky, a sami držitelé povolení k pobytu v noci lezou do oken našeho „hotelu“, aby zde přenocovali. Žádné opatření vedení tábora je nedokáže zastavit.

Tři rodiny odjely do Švédska. Nejspíš je za čtyři měsíce pošlou zase zpátky. O mé záležitosti stále není nic známo. V prosinci to bude přesně rok, kdy jsem sem přijel. Ani mně samotnému se nechce věřit, že v tomto nepořádku jsem zvládl žít tak dlouhou dobu a přitom jsem se nezbláznil.

Včera skupinka našich měla potyčku s místními. Dobré je, že to bylo hned vedle tábora, a my jsme stihli uklidnit mládež a včas tento incident ututlat. Začínám si všimnout, že jak plyne čas, tak klesá u místního obyvatelstva míra tolerance vůči nám.

Nedávno se udála jedna příhoda tady ve městě. Čečenská rodina měla pronajatý byt. Večer přišla skupinka místních, zmlátili je a požadovali od nich měsíční výpalné ve výši 700 zlotých. Příští den jsme se vypořádali s bandity po zásluze, a ta rodina teď bydlí v našem táboře a už znovu nepomýšlí na to pronajmout si byt a bydlet mimo tábor.

Dnes je hezký, slunečný den. Až dopíšu, půjdu na procházku. Setkání s místní xenofobii a nesnášenlivostí mne už neuvádí do rozpaků a nebojím se toho. Ať se teď pro změnu bojí xenofobové.

Překlad: Valentina Batueva